

Naziv: Kako kritički pristupati sadržajima na internetu

Tema: Lažne vijesti (fake news)

Dobna skupina: 16. god.

Ciljevi: osvijestiti učenike kako o svakoj vijesti trebaju kritički promišljati, kako razlikovati informacije od dezinformacija

Ishodi prema kurikulumu Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije:

ikt C.4.3. Učenik samostalno kritički procjenjuje proces, izvore i rezultate pretraživanja, odabire potrebne informacije.

ikt C.4.4. Učenik samostalno i odgovorno upravlja prikupljenim informacijama.

Potrebni materijal: računalo, projektor, zvučnici, papir, olovka, ploča, kreda, flomasteri

Scenarij radionice za jedan školski sat:

Uvod: Učenici gledaju na YouTubeu film Bitcoinboy na poveznici <https://www.youtube.com/watch?v=Ca5a6NqCAh4> u trajanju 11 minuta i 23 sekunde te raspravljaju nakon pogledanoga filma o pitanjima (trajanje 3 min.):

- Što novinari nisu provjerili prije dijeljenja/objave lažne vijesti? (Autora, ime i prezime te mjesto rođenja aktera iz vijesti.)
- Koja je poruka novinara koji je otkrio lažnu vijest čitateljima, ali i novinarima? (Za čitatelje ne vjerovati slijepo svemu pročitano, kritički vrednovati sve. Za novinare provjeriti sve činjenice prije objave.)
- Što je najviše začudilo novinara koji je otkrio lažnu vijest? (Koliko je učenicima, koji su iako neupućeni u svijet medija, bilo lako plasirati lažnu vijest kako čitateljima tako i novinarima.)

Glavni dio:

Svaki učenik s obzirom na neku aktualnu temu piše lažnu vijest u trajanju 10 min. Nakon toga učenici razmjenjuju vijesti u paru. Svaki učenik pokušava otkriti što je lažno u vijesti pretražujući relevantne izvore na internetu, pouzdane medijske tekstove te vijest vraća učeniku autoru kako bi mu potvrdio je li uočio lažnu informaciju (trajanje 10 min.). Pišući lažne vijesti učenici osvješćuju lakoću kojom svatko u današnje digitalno vrijeme može pisati bilo što te shvaćaju kako je jako važno provjeriti tko je autor/izvor teksta, o čemu tekst govori, potražiti istu informaciju na nekoliko relevantnih izvora na internetu, ne dijeliti neprovjerene informacije.

Završni dio: Nastavnik postavlja učenicima pitanje *Što sve treba provjeriti pri sumnji u istinitost vijesti?* Učenici navode te nastavnik piše na ploči (trajanje 1 min.): autora, izvor, pročitati cijeli tekst, a ne samo naslov,... Nastavnik ih nakon toga upućuje na infografiku Međunarodne knjižničarske organizacije IFLA te učenici sami izrađuju svoju infografiku, crtaju sličice koje će njih podsjetiti na 8 koraka kako prepoznati lažnu vijest (trajanje 10 min.).

Literatura: <https://www.medijskapismenost.hr/bitcoinboy-kratki-film-i-priprema-za-nastavni-sat-o-laznim-vijestima/>